

Ислом Нури

6) Tungi namoz

Rosululloh solallohu alayhi va salom tungi (tahajjud) namozlarida baza qismi, bazan uzun qoratat qilar, bazida esa va uzoq qiroat qilar edilar.

Abdulloh ibn Mas'ud roziyallohu anhu aytadilar: «Bir kecha Nabiy solallohu alayhi va salom bilan birga namoz o'qidim. Qiyomda shuncha uzoq turdilarki, qaror bir yomon ishga qul urishimga oz qo'ldi. » «Nima ishga?» deb so'ralganda: «Nabiy sollallohu alayhi va salomni shu vaziyatda kuy, o'tirib olsammi, deb qolaman» dedilar.

Huzayfa ibn al-Yomon roziyallohu anhu aytadilar: «Bir kecha Nabiy solallohu alayhi va salom bilan birga namoz o'qidim. «Baqara» ni boshladilar. Yuz oyatda ruku kiladilar, deb uyladim, undan o'tib ketdilar. Jomasini ikki rak'atda o'qisalar kerak, deb o'ylayman. Yana davom ettilar. Bir rakatta oqir ekanlar, deb o'ylayman. Songg «Niso» ni o'qishga, jamoasini o'qituvchilarga, «Oli Imron» ni boshlashga, uni birgalikda ko'rishga majbur qiladi. Shoshilmay o'qir, tasbeh bor oyatdan o'tqazilgan tasbeh aytar, so'rash tadbirlaridan utsalar so'raladi, panoh tilash ishidan uttsalar panoh tilar edilar. So'nggi rukua qildilar ... »

Bir kecha kasal holatlarda etti uzun surani o'qidilar.

Gohlari har bir rakatda, ulardan bir surani o'qir edilar.

Qur'onning hammasinini bir kechada o'qiganlari ma'lum emas. Balki, Abdulloh ibn Amr roziyallohu anhuning bunday qilishiga rozi bulmadilar. Va unga: «**Qur'oni har kuni oyda o'qib chiqing**» dedilar. «Mening quvvatim etarli» deganiada: «**kontseptsiyasi yoqilgan kechada o'qing**» dedilar. Yana: «Mening quvvatim etarli» deganiada: «**kontseptsiyada kunida oqi va bunidan oshirmagin**» dedilar .

So'ng unga besh kunda o'qishga ruhsat berilar.

So'nggi esda uchida o'qishga ruhsat berilar.

Bundan kamida o'qishdan qaytariladiganlar. Va buni shunday izohladilar:

Manū qarū'a ḥlūqūrūna fū ḥaqalu minu ḥalū'ū lamū yafūqahhū (ḥūmd
bsnd ḥūmū)

Wfi lf[]: l[] yaf[]qahu manu karara []l[]q[]r[]na f[] qaqlala[] minu []al[][]
[]ld[]my w[]ltrmy)

«*Kim Qur'oni uch kundan kamida o'qisa, uni tushunibdi* » , bir laftada: «*Qur'oni uch kundan kamida o'qigan odam uni tushuna olmadi.*»

So'zlarda davom etib dedilar:

«Konkret bir obidning faol payti buladi, shunigdek har bir falikning cucayish davri ham bo'ladi. Suvayshilik esa yoki sunnatga yoki esa bizni ko'rishga (moslashtirish) olib boradi. Kimningning kuxayishi cunnatga (muvoqilok) bo'lka (ya'ni susayganida sunnatdan chiqib ketmasa) juda yulib qilingan buladi, kimning kujayishi bundan boshqaga bulsa halol buldi » .

Shuning uchun ul zot solallohu alayhi va salom Qur'onni uch kundan kamida o'qib tuqatmas edilar.

Wukan yqwl: manu ɬalay fɬ lyɬlaɬu bimɬɬatayɬ gɬaɬɬ fāɬināhu yukɬtabu mina ɬlɬqɬtitɬna ɬlmɬɬɬ ɬɬ ɬɬ ɬ (

Aytar edilar: «***Kim bir kechada 200 oyat bilan namoz o'qisa, haqiqat ixlos ila toat-ibodat qiluvchilardan deb voziladi.***»

Konvensiya kecha «Bani isroil» va «Zumar» suralarini qiroat qilar edilar.

Wukan yqwl: manu ɬalay fyɬlaɬu bimɬɬaɬi gɬaɬɬ lamɬ yɬkɬtabɬ mina
ɬɬɬɬɬɬ fil (na (ɬld my wɬlhɬ w w

Va aytganlar: «***Kim bir kechada 100 oyat bilan namoz o'qisa q'ofillardan deb voziladi.***»

Gohlari har bir rakan da 50 oyat yoki undan oshiqroq mikdorda qiroat qilar edilar. So'nqida esa «Ya ayyuhal-muzzamil» mikdordida qiroat qilar edilar.

Kamdan-kam holatlarni istisno etganda «tunning hammasini namoz bilan o'tkazmas edilar.» Xabbob ibn al-Arat roziyallohu anhu bir kecha Rossullohni tun byui kuzatdilar, (bir lafda: tun byi namoz o'qib chiqqandan kechalarda,) odad tong otdi. Namozlaridan salom bergach, Xabbob: «Yo Rossulloh, ota-onam sizga fido bulsin, bu kecha kabi namoz o'qidingiz, unday namoz o'qiganingizni juda yaxshi ko'rgan edim» dedi. Rosululloh solallohu alayhi va sallam:

«Xa, bu rag'bat va sinov (qurqov) namozidir, men Rabbim azza va

jalloddan uchta hislatni surradim, men ikkitasini ato etdi va bittasini man qildi: Rabbimdan bizni avvalgi ummatlarni qarama-qarshi qilgan narsa bilan olib kelinglar, deb so'ragan edim. Rabbim azza va jalloddan bizga tashkaridan biror dushmanni g'olib kilmasligini suragan edim, so'rovimni berdi. Rabbimdan bizlarni turli-tuman firqalarga bulib tashlamasligini suragan edim, buniy man qildi (bermadi) ».

Bir kecha namozlarida to tong otguncha bir oyatni takrorlab chiqilar, u:

« මිනතුවාසිභූහුම් ආයුන්හුම් එබදුකා බැඩින තායුෂිරු ලහුම් ආයුනාකා ප්‍රජා ප්‍රජා ප්‍රජා ප්‍රජා «

«Agar ularni azoblasang, ular sening bandalaring. Agar ularni magfirat qilsang, albatta Sen O'zing Aziz va Hakimdirsan» ishslash edi, shu bilan ruku qilar, shu bilan sajda qilar, shu bilan duo qilar edilar. Tong otgach, Abu Zar roziyallohu anhu: «Yo Rossulloh, tonggacha shu oyatni tuxtovsiz o'qidingiz, shu bilan rukuat, sajda va duo qilib chiqing, vaholanki Olloh sizga Qur'onning hammasinini e'lon qildi» dedi. Shunda Rosululloh solallohu alayhi va sallam:

«Men Rabbim azza va jalloid ummatim uchun shafoat tiladim, uni menga berdi. U Ollohgashirk keltirgan kishilarga, inshoolloh, etqusidir » dedilar.

Bir kishi: «Yo Rossulloh, mening bir kuchim bor, tungi namozida faqat» Qul huvallohu Atat »ni takror-takror o'qiydi, unga xech narsani ortiqcha

kilmaydi» deb, qushnisining ishini oz sanagandek gapirgan edi, Nabiy solallohu alayhi

«Wālaññi naf̄si biñadhi ñiñnāhā latññilu ññlñña ñlñqñrñni» (ññmd wñlbñry)

«Jonim qo'lida katta bo'lgan Zotga qasamki, u Qur'onning uchdan biriga tengdir» dedilar.

7) Vitr namozi

Rosulullohu solallohu alayhi va salom birinchi rakatda «Sabbihisma robbikal a'la» ni, ikkinchi rakatda «Qul ya oyiyal kafirun» ni, uchunchi rakatda «Qul huvallohu o'qish» ni o'qir edilar.

Keyinzan unga «Qul auvzu birobbil-falaq» va «Qul auvzu birobbin-nas» ni qushib qodirarlar.

Bir marta uchunchi rak'atda «Niso» dan 100 oyat o'qiganlar.

Vitrdan keygi ikki rak'atda «Iza zulzilatil arzu» va «Qul ya oyyihal kafirun» ni o'qituvchilar.

8) Jum'a namozi

Keyingi birinchi rakanatda «Jumaa» surasini, ikkinchi rakanatda «Iza jaakal-munafiqun» ni o'qir, goho uning urniga «Hal ataka bajarisul-goshiya» ni o'qir edilar.

So'ngra birinchi rakatda «Sabbihisma robbikal-aula» ni, ikkinchi rakatda «Hal ataka» ni o'qituvchilar.

9) Iyd namozlari

So'ngra birinchi rakatda «Sabbihisma robbikal-aula» ni, ikkinchi rakatda «Hal ataka» ni o'qituvchilar.

Keyinazan ulardagi «Kof» va «Iqtoboratis-saatau» ni o'qir edilar.

10) Janoza namozi

Bungani sunnat «Fotaha» [va bir sura] o'qishdir.

Ushbu namozda birinchi takbirdan song biroz jim bulib qolardilar.

Dona-dona kilib, chiroyli ovoz bilan qiroat kilish

Rosululloh solallohu alayhi va salom Qur'oni Ollohu taalo buyurganidek, shoshilmasdan, doona-doona kilib qiroat qilar edilar. U zotning qiroatlari harfma-harf tushunarli edi. Biror surani tilovat qilsalar undan uzunroq suradan ko'ring ham uzunroq bo'lib ketar edi.

Aytgan edilar: «*Qur'on soxibiga: Їqi va yukals, dunyoda tilovat qilinganing kabi tilovat qil, sening manzilating o'zing o'qigan so'nqqi oyat o'ldiribdir, devilqay.* »

Cho'zish harflari kelganida qiroatlarni chuzar, «Bismilla-a-hi» da chuvar, «Arroxma-a-ni» da chuvar, «Arrohi-i-mi» da chuvar, «Nazi-i-d» va shukabilarda chovar edilar.

Yukorida aytilganganek, oyatlarning oxirlarida tug'rilar edilar.

Qur'oni guzal ovoz bilan o'qishga qarshi buyrib aytilganlar:

«இன்னொன்று விழுதுகள் நான் பிள்ளைக்கும் [fa]inay ஒல்லாதா ஒல்லாஸா யா[ydu] ஒல்லாஸா ஸ்ரீ» (பூல்பரவு).

«Qur'oni ovozlariningiz bilan ziynatlanasiz! [Chunki chiroyli ovoz Qur'oni yana-da quzal kiladi.]

Wyqwl: «İiānu minu ɬ̥i̥sanı ɬ̥i̥ln̥i̥si ɬ̥it̥i̥ biɬ̥iq̥r̥i̥ni ɬ̥ilāɬ̥i̥ ɬ̥i̥āsam̥i̥tum̥i̥h̥ yaq̥raɬ̥i̥t̥i̥ ɬ̥i̥

Yana aytganlar: «*Qur'oni chiroyli ovozda o'qiygan odam shunchaki kiski, qiraot kilayotanini eshitsalaring, uni Ollohdan qurqadi, deb o'ylaysizlar.*»

Qur'oni mayin va q'amgin ovoz bilan olib kelinadigan buyib aytilqanlar:

□□□□ □□□□ □□□□□ □□ □□□□□ □□□□□□ □□□□□□□ □□□□□ □□□□ □□□□ □□□□□

□□□□ □□□□ □□□□□ □□□□□□) □□□□□ □□ □□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□)

«Alloxning Kitobini (yo'ldab, fahmlab) ta'lif olingiz va bot-bot o'qingiz, uni mayin va g'amgin ovoz bilan tilovat qiling. Jonim qwlda bulgan Zotga qasamki, u arkonidan bushalib ketgan ho'milador to'yandan kora ham kochuvchiroqdir. »

Wyqwl: «lȳsa mináz̄ manu lam̄ yat̄anaȳ bīl̄q̄r̄ni» (d̄d d̄d w̄h̄l̄kum)

Yana aytganlar: «*Qur'oni mayin va g'amgin ovoz bilan o'qigan odam*

bizdan emos.»

«Mā ۖna ۖllahۖ lishayۖ mā ۖna linabۖyۖ [ۖsani ۖlۖaۖwۖti] yataۖanā biۖlۖqۖrۖn [ۖyajۖrۖ ۖ)

«Allox toolo hech bir narsani shirali ovoz bilan, ovozini chikarib Qur'oni mayin tilovat kilayotan payg'ambarning tinglaganek tinglamaqandir.»

Abu Muso Ash'ariy roziyallohu anhuaga xitoban aytilar:

«Lā rab̩t̩ni wānā́ ॥as̩tami॥ litirā́atika ॥l̩barí॥a॥a laqad॥ ॥tia m॥m॥ men»

«O'tgan kecha sizning qodiratingizga kuloq solib turadigan vaziyatni ko'rsating edi! Darhaqiqat, sizga Dovud oilasining guzal ovozlaridan bir ovoz berildi. » [Abu Muso dedilar: «Sizning kuloq solganingizni bilganimda, yangi-da chiroyliroq qilganingiz uchun aytdim. »]

Imomga luqma berish

Imom qiroatda adashib qolsa, unga lugma berish sunnatdir.

Wa ّالا ّال ّقا faqar ّا fih ّa fal ّbisa ّalay ّhi falam ّو ّو ّn ّrafa q ّala l ّay ّو ّ: ّالا ّا Q ّala: na ّam ّ q ّala: fam ّa mana ّaka [ّanu ta ّt ّa ّalay ّ] ّ) ّbw dawd w ّbn ّb ّn w ّl ّbr ّny)

Rosululloh solallohu alayhi va salom bir namozlarda qiraat qila turib, adashib foydalilaniladi. Namozlarini tugatganlardan keyin, Ubay roziyallohu anhuga: «**Biz bilamiz namoz o'qiymizmi?**» dedilar. «Xa» degandi edi,

«*Unda [menga luqma berishdan] sizni nima man qildi ?!*» dedilar.

Namozda vasvasani daf kilish uchun allohdan panoh tilash va tuflash

﴿وَمَنْ يُعَذِّبُ الظَّالِمِينَ إِلَّا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَعْمَلُونَ﴾ : ﴿وَمَنْ يُعَذِّبُ الظَّالِمِينَ إِلَّا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَعْمَلُونَ﴾
«فَإِنَّ اللَّهَ لَمَنْ يَرَى فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَمَا يَرَى Fafa\u0101al\u0101tu \u0101alika f\u0101\u0101habahhu \u0101llah\u0101an\u0101y. (Mslm w\u0101md)

Usmon ibn Abil-Os roziyallohu anhu: «Yo Rossulloh sollallohu alayhi va sallam, shayton va bilan namoz va qiroatim irtasiga g'ov bulib, uni chalkashtirib yuboryapti», dedi. Rosululloh solallohu alayhi va salom dedilar: ***Bu« Xanzab »ismi shaytondir. Agar uni sezib qo'ysangiz, Ollohdan panoh tilang va chap tomonni qo'llab-quvvatlashga uchrataman!*** ». Usmon aytadi: «Shunday qilingan edim, Olloh mendan uni ketkazdi».

Ruxu

Rosululloh solallohu alayhi va salom qiraat kilib bulg'ach bir oz sukut qilar, sung «Takbiri tahrима» da qilinganlarni qildirishni ko'rib chiqish, takbir aytib, rukuqa borar edilar.

Namozini aniqlab olgan kishini ham shuga buyib, aytqan edilar:

«...» ॥
 ॥ «...» ॥
 ॥ «...» ॥

«Hech bir kishiningg namozi to u tahoratini Olox buyrganidek

*mukammal kilmagunicha ... sung takbir va hamdu-sano
aytmagunicha va Olloh unga bildirgan Qur'ondan oziaga muassar
bylganichi mikdorda qiroat kilmagunicha, svig takbir aytimni kutib
turdim.*

Ruko'ning qayfiyati

Rosululloh solallohu alayhi va salom rukuda kaftlarini bizzalarga qaratiladi va boshqalarini ham shu narsaga buyuradilar .

Qullarning tizzalariga [Xuddi changallagandek] joylashtirar edilar.

Barmoqlari orasini ochar edilar. Namozini aniqlab olgan odamni ham shuga buyib, aytgan edilar:

«Ruku qilsang, kaftlarni tizzalarga qarshi kuy, barg'oqlarning orasini och, keyin har bir kishi o'z erini kelgunicha shu vaziyatda tur.»

Tirsaklarni ikki yoshlardan uzoglashtirib turishadi edilar.

Ruxu qilsalar, orkalari bir tekis va teng kilar edilar. Xatto, orkalariga suv kuysa edi, o'qib ketmasdan turib bo'lardi.

Boshlarini kuyi solmas va ko'rib ham yubormas, shu bilan birga vaziyatda ham olib borishadi.

Ruxuda xotirjamlikning vojibligi

Rosululloh solallohu alayhi va salom rukuda xotirjam turardilar, yukorida aytilganganek, namozini aniqlagan kishining ham shunga buyurganlar.

□□□ □□ □□□□□ □□□ □□□ □□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□ □□□» :□□□□ □□□
□□□□□ □□□□) «□□□□□ □□ □□□ □□□□ □□ □□□ □□□».

Va aytar edilar: «***Ruku va sujudni mukammal kilingiz. Jonim Qo'lida bulgan Zotga qasamki, men sizlarni ruku kilingan paytingizda ham, sajda qilgan paytingizda ham ortikdan anik kurib turaman.*** » Bir kishining namozda ruko'ni mukammal kilmaotganini va qush chog'igani kabi sajda kilayotgonini ko'rib, dedilar:

«**Сибирь** **внешней** **политики** **России**»] **Сибирь** **внешней** **политики** **России** **внешней** **политики**
Сибирь **внешней** **политики** **России** **внешней** **политики** **Сибирь** **внешней** **политики** **России** [Сибирь **внешней**
политики **Сибирь** **внешней** **политики** **России**) «**Сибирь** **внешней** **политики** **России** **внешней** **политики**
Сибирь **внешней** **политики** **России**) .

«Bu odam shu vaziyatda o'lib ketsa, Muhammadning dinidan boshlanib dinni kutib oldi, [namozida qarga kon chokiganidek chokiyapti,] rukusini to'la qilmaydigan va sajdasini qush chog'iganiday qiladigani qishloqning misoli bir-ikki dona xoxingni olding.

Abu Hurayra roziyallohu anhu aytadilar: «***Meni halilim (Rossulloh) solallohu alayhi va salom namozimda xozirning chokishidek***»

chukishidan, tulkining karashidek qarashdan va maymunning (bir rivoyatda: itning) ***chivkirib o'tirib.***

Wk n yqwl: «tass w     ln  si sariqa     l     i yasuriq  min    al tihi.» Q  l  : yas ras la   llhi wakay fa yas ri   minu   al tihi  Q ala: «l  yutim   r k  ah  was j dah  (ubn  by shyb  w l br ny w    h   l kum)

Rosululloh solallohu alayhi va sallam: «***Eng yomon o'g'ri namozidan o'tirgaygan kishidir***» dedilar. U zotdan: «Qanday qilib namozidan o'g'irladi», deb so'rashganda: «***Rukoa va sajdasini to'la qilmaydi***» deb javob berdilar.

Namoz o'qir ekanlar, ko'zlar engizni qanday qilib ruku va sajdada belani tuq'rilamaygan bir odamqa nazar tashladilar. Namozlardan burilochch:

«Yā maññara ḥl̩m̩s̩lim̩na iññāhu l̩ al̩a liman̩ l̩ yñq̩m̩ ḥl̩bah̩ f̩l̩r̩k̩i w̩s d (w»

«Ey musulmonlar jamoati, ruku va sajdada (n keyin) belini tuq'rilamaydigan odamning namozi namoz emas» dedilar.

Ruku'daqi tavsivalar

Ushbu ruknada turli-tuman Tavsif va duolarni qilar, unisini ayt, bunisini o'qir edilar:

Sabāna rabāla lālam (alāla marat)

«Subhana robbiyal azi-i-m» «***Ulug' Robbimni*** (aybulyonlardan) ***poklayman!***» deb uch martta aytar, bazida qurilqan ko'proq ham

takrorlar edilar.

Bir bor tungi namozlarida ushbu tasbehni juda ko'p takrorladilar, qaror rukulalari qiyomiga yaxshi buldi. Qiyomda uchta uzun surani – «Baqara», «Oli Imron», «Niso» ni o'qigan, joylarda duo va istig'forlar bilan birga bo'lgan edi. Bu haqiqatda tunqi namozlari bobida aytilgan edi.

Sabána rabíla pláim wabamdihi (aláááááááá)

«Old oylik bilan bilan Ulug' Robbimni (aybu belgilardan) poklayman»
deb uch martta aytilar.

Sab̄w̄ qd̄ s̄ rabu l̄ mal̄ ā ikā i wāl̄r̄ i

**« (Alloh) *har qanday aybulyusdan Pok va muqaddam Zotdir.*
Maloikalar ham Ruh-Jabroilning Parvardigoridir. «**

Sубъя́нака اللّاهُمَّ إِنَّ رَبَّنَا وَابْنَهُمْ دِيكَ الْأَلَّاهُمَّ هُمْ يَرْهَدُونَ

«Ey Olloh! Sen (barcha aybu sondan) **pokdirsan. Ey Parvardigorimiz!**
Sening hamdin bilan tasbeh ayaman. Ey Olloh! Meni magfirat etgin.
» Qur'onda buyrilanganlarga muvofiqlik, uchbu Tavsifni ruku va
sajdalarda ko't aytar edilar.

«Ey Ollohim, Senga ruku qildim, Senga bundayon keltirdim, Senga bo'ysundim. Qulog'im, ko'zim, miyam, suyagim, asablarim hamda o'q'im ustidaqi (butun jismim) Senga xushiy qildi ».

«Ey Ollohim, Senga ruku qildim, Senga bundayon keltirdim, Senga bo'ysundim va Senga tavakkul qildim. Sen mening Robbimsan. Qulog'im, ko'zim, konim, go'shtim, suyagim, asablarim butun olamning Robbi bulib o'tgan Ollohga xush'y qildi. »Slobodana

«Kuch-qudrat, tantanali marosim, koberlik va ulug'lik sohibi
(barcha aybulyondan) pokdir.» Buni tungi namozlarda aytganlar.

Ruko'ni uzoq qilish

Rosululloh solallohu alayhi va salom rukularini, rukuatdan qadrli rostlab turishni, sajdalarni va ikki sajda o'rtagidagi ishtirokchilarni qariyb bir-biriqa teng qildir edilar.

Rukuda kur'on oqishdan qaytarganliklari

Ruxu va sajdaada Qur'on o'qishdan qaytarar edilar. Қарши манзур» : Қарши манзур
қарши манзур қарши манзур қарши манзур қарши манзур қарши манзур қарши манзур қарши манзур
қарши манзур қарши манзур қарши манзур қарши манзур қарши манзур қарши манзур қарши манзур
қарши манзур) « қарши манзур қарши манзур қарши манзур қарши манзур қарши манзур қарши манзур қарши манзур).

Va aytgan edilar: «*Ogoh bo'lingiz, men ruku va sajda qilingan vaziyatda Qur'on o'qishdan qaytarildi. Rukuda Parvardigor azza va jallani ulug'lanmagan, sajdada duoga jiddi -jahd qilingiz, ijobat qilinish uchun loyiq bulursiz.* »

Muslim, Nasoiv rivoyatlari

Abu Yalo, Xokim rivoyatlari. Etti uzun sura - Baqara, Oli Imron, Niso, Moid, An'om, A'rof, Tavba suralaridir.

Abu Dovud, Nasoiy rivoyatlari

Muslim, Abu Dovud rivoyatlari

Buxoriy, Muslim rivoyatlari

Nasoiy, Termiziy rivoyatlari

Buxoriy, Axmad rivoyat

Dorimiy, Said ibn Mansur rivoyatlari

Axmad rivoyatisi

Dorimiy, Termiziy rivoyatlari

Axmad, Ibn Xibbon rivoyatlari

Ibn Sa'd rivoyatiy

Dorimiy, Xokim rivoyatlari

Axmad, Ibn Nasr rivoyatlari

Dorimiy, Xokim rivoyatlari

Buxoriy, Abu Dovud rivoyatlari

Axmad, Abu Dovud rivoyatlari

Ислом Нури

Muslim, Abu Dovud rivoyatlari. Shu kabi o'tkazilishlardan tunlarni davomiy ravishdagi yo'qi ko'chada namoz bilan bedor o'tkazish makruh ekani ma'lum bo'ldi. Chunki, bu sunnatga qarshi. Agar tunningning hammasinini bedor o'tkazish ustun bo'lsa, payg'ambar solallahu alayhi va salom buni aslo quldan chikarmas edilar. Abu Hanifa ko'rsatmalariga binoan 40 yil mobaynida xuftonning ta'zori bilan amalga oshiriladigan tashqi iqtisodiy faoliyat haqiqatdagi rivoyatlarda u zot haqiqatlarida asossiz gaplardir. Oloma Feruzobodiy «Ar-roddu alal-muitariz» kitoblarida aytilganlar: «Bu gap imomga nisbatan munosabati bilan loyiq bulmagan ochiq yolg'onlar ishlarini olib borishdi. Ushbu ishda deyarli fazilat ko'rsatib, bu kabilar ulug' imomga ustunaloq ishini amalga oshirishga bo'lgan munosabati bilan olib borilgan edi. Konvensiyani bir namozga etkazib berishni rejalashtirish va mukammalroq ish qilish uchun tayyorlash. Bu u kishining 40 yil mobaynida tunlarni bedor utkazganlari haqiqatidagi xabar tifgri bulib takdirlangan gap. Aslida esa bu maqol bir ish va bazi johil va muassassib kimsalaring Abu Hanifa va boshqalarga ulug' zotlar shanlilarida to'kigan xurofot va yolg'on gaplardi. «

Nasoiy, Axmad, Taboroniy, Termiziyl rivoyatlari

«Moida» surasi, 118-oyat

Nasoiy, Ibn Xuzima, Axmad, Ibn Nasr, Hokim rivoyatlari

Axmad, Buxoriy rivoyatlari

Nasoiy, Xokim rivoyatlari

Termiziyl, Abul Abbos al-Asom, Xokim rivoyatlari

Nasoiy, Axmad rivoyatlari

Axmad, Ibn Nasr rivoyatlari

Muslim, Abu Dovud rivoyatlari

Buxoriy, Abu Dovud. Nasoiy, Ibnul Jorud rivoyatlari

Nasoiy, Taxoviy rivoyatlari

Ibn Muborak, Abu Dovud, Axmad rivoyatlari

Muslim, Molik rivoyatlari

Abu Dovud, Termiziy rivoyatlari

Buxoriy, Abu Dovud rivoyatlari

Buxoriy «Af'alul-ibad» da rivoyat qilingan

Buxoriy, Abu Dovud, Xokim, Dorimiy, Roziy rivoyatlari

Ibn Muborak «Zuhd» da, Dorimiy, Ibn Nasr, Tababariy, Abu Nuaym.

Dorimiy, Axmad rivoyatlari

Abu Dovud, Xokim rivoyatlari

Buxoriy, Muslim, Taxoviy rivoyatlari

Abdurrazzoq «Amoliy» da, Buxoriy, Muslim, Hokim rivoyatlari

Abu Dovud, Ibn Xibbon, Tababariy, Ibn Asokir, Ziyo rivoyatlari.

Muslim, Axmad rivoyatlari

Abu Dovud, Xokim rivoyatlari

Buxoriy, Muslim rivoyatlari. Ushbu qwl ktraprishishlari u zot solallohu alayhi vasallam tomonlaridan mutavotirdir. Ruxo'dan turgan paxtagisi ham shu kabi. Bu uch imomning va boshka ko'lab faqih va muassasa sabablarini o'zgartirish mazhablaridir. Ayrim hanafiy уламolar, jumladadan, Isom ibn Yusuf, Abu Ismat al-Balxiy (Imom Abu Yusuf rahbarlikahullohning shogirdlari) ham shuni ixtiro qilganlar

Buxoriy, Muslim rivoyatlari

Buxoriy, Muslim rivoyatlari

Abu Dovud, Nasoiy, Xokim rivoyatlari

Buxoriy, Abu Dovud rivoyatlari

Buxoriy, Muslim rivoyatlari

Buxoriy, Abu Dovud rivoyatlari

Xokim rivoyat, saqih

Ibn Xuzayma, Ibn Xibbon rivoyatlari

Termiziy, Ibn Xuzayma rivoyatlari

Tababariy, Ibn Moja rivoyatlari

Abu Dovud, Buxoriy rivoyatlari

Muslim, Abu Avona rivoyatlari

Buxoriy, Muslim rivoyatlari

Abu Yalo, Ojiriy, Bayxaqiy, Ziyo, Ibn Asokir, Ibn Xuzayma, Tabaroniy rivoyatlari.

Tayolisiy, Axmad, Ibn Abu Shayba rivoyatlari

Ibn Abu Shayba, Tababariy, Xokim rivoyatlari

Ibn Abu Abu Shayba, Axmad, Ibn Moja rivoyatlari

Ahmad, Abu Dovud, Ibn Moja, Doraqutniy, Taxoviy, Bazzor

Axmad, Abu Dovud, Doraqutniy, Tababariy, Bayxaqiy

Muslim va Abu Avona rivoyatlari

Buxoriy va Muslim rivoyatlari. Yani, bu bilan «Nasr» surasidagi: «Parvardigoringizga ham aytilgan bilan (U zotni har qanday« sherik »lardan) poklang va Undan magfirat so'rang!» foydalanishga amal qilar edilar

Muslim, Abu Avona, Taxoviy, Doraqutniy rivoyatlari

Nasoyiy rivoyat

Abu Dovud, Nasoiy va Axmad rivoyatlari

Buxoriy va Muslim rivoyatlari

Muslim va Abu Avona rivoyatlari

Muslim va Abu Avona rivoyatlari.